

NIČENÍ OBJEKTŮ PRVNÍHO POŘADÍ

V období vedení operace bez použití jaderných zbraní je **palebné ničení nepřítele** souborem opatření v plánování, organizaci, řízení a realizaci úderů a paleb všech druhů vojsk a činnosti prostředků REB sladěných mezi sebou a s činností vlastních vojsk. Jeho **cílem** je dosažení takového stupně vyřazení nepřátelských prostředků jaderného napadení, palebných a jiných prostředků protistojičho uskupení, které mu znemožní organizované vedení bojové činnosti, výrazné změni poměr sil a prostředků a vytvoří výhodné podmínky ke splnění úkolu vlastními vojsky. Palebné ničení plánujeme na celou operaci a je konkretizováno, organizováno a vykonáváno jako součást plnění důležitých operačních úkolů.

Uskutečňujeme jej v několika obdobích postupným nebo opakovaným ničením (umlčováním) objektů uskupení nepřítele. S přihlédnutím k posloupnosti plnění úkolů je účelné plánovat, jako součást palebného ničení, úder na objekty **prvního pořadí**. Jeho cílem je narušení velení vojskům a zbraňovým systémům nepřítele a umlčení (zničení) důležitých objektů, které jsou největší úhrozbou z hlediska ničení nebo maření organizované činnosti vlastních vojsk. Základními skupinami a objekty (cíli) prvního pořadí jsou:

- **místa velení vojsk a zbraňových systémů**, zejména velitelská a předsunutá velitelská stanoviště SkA, STLV, as, divizí a brigád, spojovací uzly všech velitelských stanovišť, místa velení skupin průzkumu a REB, pozemní střediska velení průzkumných a palebných systémů (PLSS, Assault Breaker, SOTAS, ARGUS), střediska (místa) řízení palby (úderů), uvědomování a navádění,
- **prostředky jaderného napadení** (útvary a jednotky ŘS Pershing, Lance, Pluton, křídlatých raket, dělostřelectva, které používá jadernou munici a letouny-nosiče na letištích).

Z tohoto přehledu objektů (cílů) vyplývá, že objem současně řešených úkolů je značný a může převýšit možnosti sil a prostředků palebného ničení, jež mohou být vyčleněny k vedení úderu na objekty prvního pořadí. Proto je nutné přihlížet při výběru objektů k jejich důležitosti z hlediska konkrétní situace a dostřelu (dosahu), možnosti a efektivnosti použití prostředků palebného ničení.

Důležitá je i skutečnost, že hlavním prostředkem umlčování (ničení) objektů nepřítel v hloubce je frontové letectvo. Jeho úderu musí předcházet narušení systému PVO nepřítel raketovým vojskem a dělostřelectvem.

Úder na objekty prvního pořadí může být veden v rámci frontu na začátku operace i v jejím průběhu při plnění hlavních operačních úkolů. V útočné operaci je možné jej uskutečnit v období palebného zabezpečení přesunu vojsk před přechodem do útočné operace nebo v rámci prvního hromadného úderu plánovaného ve vzdušné operaci; v obraně — v rámci protivzdušné operace, při jejím zahájení nebo na začátku palebné protipřípravy. V těchto případech je úder na objekty prvního pořadí jejich součástí.

V počátečním období války může být podle rozhodnutí hlavního velitele proveden úder na objekty prvního pořadí jak při přechodu do útočné operace ze záujatých přechodných prostorů nebo z posádek, tak i při přechodu do obranné operace, přičemž úder na objekty prvního pořadí postupně narůstá. V těchto případech se k vedení úderu na objekty prvního pořadí plánují hotovostní jednotky a jednotky útvarů stálé bojové pohotovosti. Z toho vyplývá, že již v době míru k zabezpečení pohotovosti k účasti v úderu na objekty prvního pořadí je, podle mého názoru, účelné vyčlenit (předurčit) útvary a jednotky letectva, operačně taktických a taktických raket, dělostřelecké oddíly SHKH a raketo-metné oddíly msd (td) stálé bojové pohotovosti. V době ohrožení, při některém z vyšších stupňů bojové pohotovosti, je možné do sestavy pohotovostních prostředků vyčleňovat oddíly 130 mm konónů a oddíly velké mohutnosti vyzbrojené 203mm SHK.

Kromě toho mohou být k ničení cílů při úderu na objekty prvního pořadí využity i průzkumné diverzní odřady.

Plánování úderu na objekty prvního pořadí zahrnuje určení celkového objemu úkolů a stanovení svazků (útvarů, jednotek) raketového vojska, dělostřelectva a letectva, které se mohou na jejich plnění podílet (a jejich možnosti). Při této činnosti je třeba brát v úvahu kromě jiného i to, že raketové vojsko může být použito ve dvou odpáleních. Činnost dělostřelectva bude značně závislá na množství vyčleněné munice (orientačně lze počítat s vedením palby maximálním režimem nejdéle po dobu 30 až 40 minut, což představuje pro oddíl hodnotu — viz **tabulku 1**).

Tabulka 1

Oddíl (ráže)	Počet JVG při použití		Hodnota (pp)
	OF munice	munice s RZ	
152 mm SHKH (18 hlavní)	1080	1620	1,0
130 mm K M-46 (18 hlavní)	1148	1755	0,94
203 mm SHK (12 hlavní)	497	—	0,51
122 mm RM (18 RM)	1728	2880	1,0

Vysvětlivky:

JVG — jednotný výpočtový granát,
OF munice — tříštivotrhavé granáty a střely,
munice s RZ — granáty a střely s radiolokačním (nekontaktním) zapalovačem.

Z tabulky vyplývá, že je nevhodné použití oddílu 203mm SHK při vedení úderů s tříštivotrhavou municí.

Tabulka 2

Objekt			Průzkum vede	Ničít (umířuje)								Čas provedení						
Sk.	název	prostor		10. A			15. A			frb	frontové letectvo útvar (letounů)	Průzkumné jednotky	P	10	20	30	40	50
VS	PVS Sk.A	ŽATEC	A								81.bolp (12 Su-24)							
	ZVS STL V	NÜRNBERG	A								81.bolp (12 Su-24)							
	VS 7.as	KOLÍN	10. It REJS							8								
	VS 1.od		PzS SU 10.A		12													
	VS 1/1.od		PzS 15.msd				36											
REP	VS Sk.REB	ČÁSLAV	87. pzlp			8												
PZPS	CPS PLSS	CHODOV	87. pzlp								62.sbold (6 Su-22)							
	GTACS AB		15. It REJS								62.sbold (4 Su-22)							
	ARGUS (3)		30., 36.msd	54														
	2/31.spoj	MĚŘÍN	PzS SU F									PzD0 F						
PJN	1/80.dp	SKUTEČ	87. pzlp								62.sbold (8 Su-22)							
	34.sbold	PLZEŇ	A							8								
PVO	3/60.plrp		15. It REJS				12											
Celkem																		

Potřebné množství dělostřelecké munice, raket a letounů na jednotlivé druhy objektů prvního pořadí je dáno normami. Celkovou potřebu dělostřelecké munice (JVJG) k vyřazení určeného (zvoleného) počtu objektů nepřítele a možnosti vyčleněných prostředků k jejich ničení (umlčování) je nutné uvést do souladu. K dosažení požadované efektivity je potřebné vzít v úvahu i dosah (dosah) vyčleněných prostředků ničení.

Další činnost při plánování, organizaci atd. je obdobná jako při palebném ničení.

Rozhodující úlohu ve vedení úderů na objekty prvního pořadí má průzkum, který je zapotřebí organizovat přednostně s vyčleněním potřebných sil a prostředků (včetně jejich zdvojení). Zvláště při přípravě úderu na objekty prvního pořadí v počátečním období války bude značně obtížné zjištění objektů s dostatečnou přesností. Lze využít pouze vzdušný průzkum vedený z vlastního území, agenturní průzkum, průzkumné skupiny speciálního určení, radiotechnický a radiolokační průzkum a průzkum pozorováním z pozemních stanovišť.

Průzkum objektů, které bude ničit letectvo, vede zpravidla sám prostředek určený k vedení úderu; letectvo bude využito i pro průzkum (doplňkový průzkum) objektů určených k ničení druhým odpálením raket.

Jsem toho názoru, že při vedení úderu na objekty prvního pořadí je nezbytné organizovat činnost prostředků REB v trvání 40 až 80 minut. Je to dáno dobou, která je zapotřebí pro letectvo od vzletu, zjištění a vyřazení stanovených objektů až do přeletu linie fronty při jeho návratu.

Výsledek plánování úderu na objekty prvního pořadí je účelné zpracovat do grafikonu, jehož možná forma — viz **tabulku 2**. Zkušenosti z operačně strategického cvičení Štít-84, kde byl zpracován grafikon hromadného úderu k ničení objektů prvního pořadí při odrážení nepřítele, to potvrzují. Použité prostředky ničení (raketové vojsko, letectvo) byly při tomto cvičení včas uvedeny do pohotovosti 2, později do pohotovosti 1, což jim umožnilo vedení úderu do 5 minut po přijetí rozhodnutí.

V článku jsou shrnuty zásadní poznatky s cílem přispět k hlubšímu a ucelnějšímu řešení dané problematiky.